

Povzetek projekta Po kreativni poti do znanja 2016/2017 za namen objave in predstavitve na spletni strani sklada

1. Polni naslov projekta: Celostni model za zgodnje odkrivanje sladkorne bolezni tipa (MODEST2)

- **V katero področje na prvi klasifikacijski ravni KLASIUS-P se uvršča projekt glede na vsebinsko zasnovu (neustrezno področje izbrišite):**

7 - Zdravstvo in sociala

2. V sodelovanju z: (navede se univerza oz. samostojni visokošolski zavod, ki je prijavil projekt in članica, ki je nosilka projekta ter partnerja – podjetja, ki je/sta vključena v projekt)

- Univerza v Mariboru Fakulteta za zdravstvene vede
- Nova Vizija d.d.

3. Besedilo:

- **Opreделите problem, ki se je razreševal tekom izvajanja projekta**

V okviru projekta MODEST2 so študenti reševali problem napovedovanja nediagnosticirane sladkorne bolezni tipa 2 (SB2) pri zdravi populaciji v Sloveniji. Svetovna zdravstvena organizacija predvideva, da bo do leta 2030 imelo več kot 350 milijonov ljudi diagnozo sladkorne bolezni tipa 2. V Sloveniji je po nekaterih ocenah 136.000 bolnikov s SB, 109.000 je znanih, približno 20 odstotkov oz. 27.000 pa še neodkritih oz. se prisotnosti bolezni sploh ne zaveda. Diplomirane medicinske sestre oz. diplomirani zdravstveniki (DMS/DZ) zaposleni v referenčnih ambulantah vsakodnevno ocenjujejo tveganje za razvoj različnih kroničnih bolezni pri zdravi populaciji. V sklopu te aktivnosti vključujejo tudi različne zdravstveno vzgojne pristope s katerimi želijo vplivati na posameznikovo odločitev za bolj zdrav način življenja. Izkaže se, da je to zelo zahtevna naloga.

- **Opišite potek reševanja problema oz. kratek povzetek projekta**

V okviru projekta MODEST2 smo si prizadevali razviti in uporabiti napovedni model za oceno tveganja za nastanek SB2 pri svetovalnem delu DMS/DZ, ki pa bi zdravstvenim strokovnjakom pomagal tudi pri motivaciji posameznika za spremembo življenjskega sloga. Hkrati smo želeli v okviru projekta ozaveščati DMS/DZ in druge strokovnjake zaposlene v zdravstvu o pomenu zbiranja podatkov ter jim prikazati potencialno vrednost tako zbranih podatkov. Eden izmed ciljev projekta je bila tudi ocena stanja na področju hospitalizacij bolnikov s SB2 ter analiza uporabe zdravil na tem področju v Sloveniji. Podatki zbrani v referenčnih ambulantah s pomočjo različnih standardiziranih vprašalnikov (FINDRISC, PHQ-9, ipd.) v kombinaciji s krvnimi meritvami nam namreč omogočajo razvoj novih presejalnih testov, ki so lahko veliko bolj učinkoviti od obstoječih standardiziranih vprašalnikov, ki so bili razviti za specifično populacijo. V kombinaciji z ostalimi zbranimi zdravstvenimi podatki pa predstavljajo odličen potencial za razvoj še bolj naprednih napovednih modelov oz. presejalnih testov.

S pomočjo individualiziranih napovednih modelov ali uporabo analize senzitivnosti modela pa lahko posameznika ali širšo javnost ozaveščamo o zdravem načinu življenja in zelo nazorno prikažemo vpliv nezdravega načina življenja na razvoj SB2 ali podobnih stanj. Napovedna modela, ki sta bila razvita v okviru projekta smo tudi praktično uporabili in predstavili v obliki dveh ločenih spletnih aplikacij od katerih je prva namenjena širši populaciji, druga pa zdravstvenim strokovnjakom.

- **Navedite in opišite rezultate projekta ter njihov doprinos k družbeni koristnosti**

Tekom projekta MODEST2 je nastala spletna stran: <http://www.ri.fzv.um.si/modest2/> na kateri se nahajajo rezultati projekta MODEST2 v obliki spletnih aplikacij (orodje za preventivo na področju sladkorne bolezni tipa 2, slovenski presejalni test za odkrivanje nediagnosticirane sladkorne bolezni tipa 2 (SLORISK) in grafični prikaz tveganja pri različnih starostnih skupinah), infografik in ostalih poročil.

Omenjeni rezultati so javno dostopni in so namenjeni širši slovenski populaciji in zdravstvenim strokovnjakom na primarni ravni. Slednji ponujajo rešitev za lažjo obravnavo in oceno SB ter opozarjala na možnost nastanka SB v prihodnjih letih.

Omeniti velja tudi, da nekaj referenčnih ambulant v SV Sloveniji že testno uporablja rešitev, ki so jo razvili študenti v okviru projekta MODEST2. Aplikacija pa je brezplačno na voljo vsem referenčnim ambulantom na naslednjem naslovu: <http://www.ri.fzv.um.si/modest2/dpss/>.

Za širšo populacijo pa je namenjena spletna aplikacija Slorisk, ki je na voljo tukaj: <http://www.ri.fzv.um.si/modest2/slorisk/>.

Obe rešitvi sta bili predstavljeni tudi na srečanju Slovenskega društva za medicinsko informatiko (SDMI). Tako je študentka Leona Cilar, 20. 10. 2018 v Zrečah v okviru Sekcije za informatiko v zdravstveni negi predstavila prispevek z naslovom »Spletna aplikacija za podporo preventivni dejavnosti na področju sladkorne bolezni tipa 2 v referenčnih ambulantah«.

V pripravi pa je tudi magistrsko delo, kjer želimo preveriti zadovoljstvo prvih uporabnikov aplikacije v referenčnih ambulantah.

4. Priloge:

Slika 1: Ekipa projekta MODEST2

Slika 2: Zaslonski posnetek orodja za preventivo na področju sladkorne bolezni tipa 2

Ocena tveganja za nediagnosticirano sladkorno bolezen tipa 2

TRENTNO STANJE
HIPOTETIČNO STANJE

Obseg pasu (v cm):
88

Ali so vam že kdaj izmerili zvišan krvni sladkor?

Da

Ne

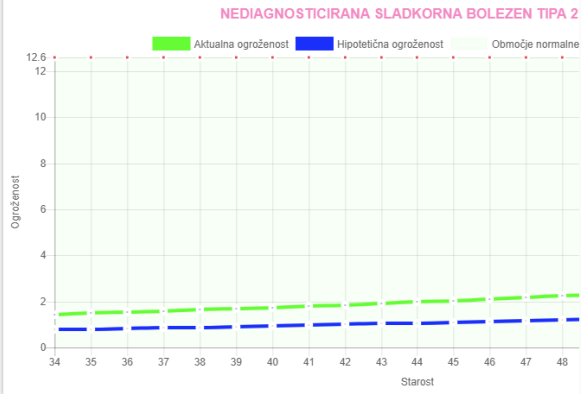
Telesna aktivnost (vsaj 30 minut dnevno):

Da

Ne

Trenutna ogroženost:	1.44%
Aktualna ogroženost čez 10 let:	1.97% (+0.53%)
Hipotetična ogroženost čez 10 let:	1.06% (-0.38%)

NAZAJ

Prikaz: Prikaži graf ogroženosti za prediabetes Prikaži graf ogroženosti za nediagnosticirano bolezen tipa 2

Javni štipendijski, razvojni,
invalidiški in preživninski
sklad Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014 - 2020, v okviru prednostne osi: »10. Znanje, spretnosti in vseživljensko učenje za boljšo zaposljivost«, prednostne naložbe: »10.1. Krepitev enake dostopnosti vseživljenskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih oblik učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja pridobljenih kompetenc«, specifičnega cilja: »3. Spodbujanje prožnih oblik učenja ter podpora kakovostni karierni orientaciji za šolajočo se mladino na vseh ravneh izobraževalnega sistema«, v okviru politične operacije: »Projektno delo z gospodarstvom in negospodarstvom v lokalnem in regionalnem okolju – Po kraljini polji do znanja 2016/2017«.